

Cała polska szlachona ryczątkom.

PREPUBLIKA

ILUSTROWANA

Rok III | LÓDŹ. PONIEDZIAŁEK, 8 SIERPNIA 1927 R. | CENA NUMERU 20 GROSZY. | 216

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49. | WYDANIE PORANNE. | TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36 43, 36-44.
 GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU | TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Mowa marsz. Piłsudskiego na zjeździe legjonowym w Kaliszu.

Insacyjne rewelacje o tajemniczej mafii wrogich agentur, które podkopywały nasz byt państwowy.

Warszawa, 7 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Marszałek Piłsudski wygłosił dziś na zjeździe legjonistów w Kaliszu następujące przemówienie:

„Kochani Koledzy i towarzysze broni! Niema już chyba teraz żadnej wątpliwości co do faktu historycznego, który starałem się w poprzednich odczytach nieraz wyjaśnić, że wtedy, w 1914 roku, kiedy wojny wybuchły na świecie i kiedy ludzie szli strumieniami i potokami przelewać swą krew dla takich, czy innych celów, że pomiędzy temi celami, o które ludzie swą krew przelali, nie było celu Polski.

Nikt dla Polski krwi przelać nie chciał

Żyjąc do tego w swoich celach politycznych, aby dla Polski cokolwiek się stało innego, prócz tego, co było i przed wojną. Myślimy — legjoniści — zrobili ten występ do umożliwienia przelewu krwi za Polskę, t. zn. żeśmy wyszli niewielką garstką ludzi, ludzi tem się różniących od wszystkich innych, że swój niewielki strumień krwi, któryśmy mogli dać za siebie, dać chcieliśmy dla Polski. Nie dla czego innego. To jest

nasza palma pierwszeństwa

jeśli będziemy mówili wogóle o pracy dla Ojczyzny wszelakich i dla Ojczyzny naszej.

Mieliśmy więc tę palmę pierwszeństwa, przy której próbowaliśmy przekonać naszych ziomków, że jest rzeczą rozsądną i rozumną przelewać krew dla siebie a nie dla kogo innego. Przy tej palmie pierwszeństwa jednak spotkałem na tychmiast zjawisko inne, które spokojnie nazwę agenturami obcemi. Z natury rzeczy do takiej pracy musiała się przyłączyć

agentura obca

musiała stanąć jako obserwacja i jako pewna próba skłonienia do takich, czy innych zmian, któreby były potrzebne dla interesów armii i politycznych tego, czy innego państwa.

Nie dziwicie się więc wcale, że do nas agentura się przyłączyła i szliśmy krok w krok, mając obok siebie agenturę obcego państwa.

Mieliśmy naturalnie agenturę obcą, jako agenturę jednego z państw zaborczych. Wobec tego, że praca nasza polegała na tem, że szliśmy przelewać krew za Polskę, nie mogła ona nie przeczyć w różnym stopniu prawi państw zaborczych, które chciałyby, aby przelewano krew tylko za nich a nie za kogo innego, nie za Polskę, gdyż na całym bożym świecie nikt za Polskę krwi nie przele-

wał nikt celów politycznych związanych z Polską w początkach wojny nie stawiał i stawiać nie chciał.

Wobec tego agentura musiała stanąć w sprzeczności z naszymi dążeniami — musiała w interesach zaborcy, aby nas nieco zatrzymać, albo usunąć od wielkości.

starano się nas poniżyć

starano się nas usunąć od prac tych, do których myśmy dążyli, starano się nas nie co zapaskudzić, abyśmy ładni bohaterstwem dla innych nie byli. Przypominacie sobie panowie te usilne starania, które czyniono w stosunku do nas, czy też dlatego abyśmy wyglądali jak mniejszy, „landszturmista” otoczony na rękawie czarno-żółtą opaską, czy też wszelkie próby zrobienia nam tej czy innej przykrości, związanej z mundurem, czy też kłopoty o nasze sztandary, niosące orły z jedną tylko głową a nie z dwoma.

Jeżeli wszystkie te czynności długie i okrutnie nudne weźmiemy, to będziemy mieli tę pracę agentury austriackiej idącej obok nas i starającej się nas stale obniżać. W parze z tem szły agentury inne — agentura rosyjska.

Mogę panom w zupełności i prawie stwierdzić, że najsympatyczniej do nas i najbardziej rozumieli sytuację naszą ci, którzy nigdy polskiego słowa nie umieli wymówić, t. zn. że nam wygodniej było porozumieć się z takimi korpusami, czy dywizjami, które nigdy nie miały słowiańskiego narzecza. Najwięcej znalazłem obrońców nie wśród kogo innego, jak wśród najbardziej obcych nam ludzi, którzy starali się jedynie o siłę i potęgę swego państwa, znajdującego się w wojnie.

Przy tej palmie pierwszeństwa, którą my w stosunku do prawa polaków przelewania krwi tylko za Polskę, a nie za kogo innego, mamy, znajdując zaraz i inną cecchę naszą, która bardzo nieśmiało i bardzo powoli zaczyna nam sekundować. Jest to prawda polska, którą spotykało się po wsiach, czy po dworach i miasteczkach, gdyż cały czas mieliśmy to szczęście w porównaniu z innymi legjonami historii, że przez cały czas walczyliśmy na polskiej ziemi.

Jeżeli przypomnę sobie swoje wrażenia z tych ciągłych marszów i przemarszów przez najrozmaitsze części Polski w tych stale zmienianych kwatery, jeżeli zestawie sobie wszystkie wrażenia od roku 1914 do 1916, kiedy właśnie nasze marsze się skończyły, to znajdę zawsze rosnącą coraz bardziej prawdę o tem, że coraz mniej byliśmy obcy dla swoich, coraz więcej zyskałiśmy sympatji i coraz więcej miłości. Gdy sobie przypomnę przez cały czas ówczesny narastający zrozumienia, z którymi się spotykałem, narastającej prawdy, które mówiono nam

wówczas — znajduję zawsze tę prawdę polską, skromność polską, która się bała wszystkiego i wszystkich, bała się wymówić słowo jakiegokolwiek, prócz niekiedy cichej lzy rozczulenia. Sentymentalne serca mieliśmy zawsze, lecz

sentymentalne w bezsilności

tak, że jeśli przypomnę dwa lata, t. j. te, któreśmy przewojowali, koniec 1914, 1915 i 1916, kiedy były nasze ostatnie w legjonach boje na Wołyniu, to znaję wzrastającą prawdę bardzo powoli otaczającą nas nimbem bohaterstwa, niby nimbem szaleństwa, niby nimbem piękności jakiejś, na którą lzy ronić trzeba, gdy jeszcze ją widzieć można.

Jeżeli panowie wezmą następne czasy, to żyjemy wówczas już w czasach gdy nagłe narastać zaczyna sprawa Polski, gdy po raz pierwszy zaczynają zajmować się wszędzie sprawą polską, która stała się naraz modną. Działo się to dlatego, że państwa, które rzuciły w grę miliony istnień i miljardy złotych, zatrzymały się w jakiejś dziwnej równowadze sił bez możliwości wyjścia poza tę równowagę. Był to koniec roku 1916 i 1917. Poszukiwano wtedy jakiegokolwiek ciężarku, który mógłby przechylić szalę. W poszukiwaniach tych poszukiwano i Polski i nie dziwota, że państwa zaborcze nie chciały tej kwestji dotykać i długo się męczyły nad formułami i nad wymyśleniem takiego jakiegos znaku na niebie i ziemi,

aby Polska była i nie była

W ten sposób od r. 1916 zaczyna sprawa Polski narastać, zaczyna być czemś, co ma cel.

Święcimy teraz dziesięciolecie Szczyplorny, 10-lecie Magdeburga, 10-lecie tych, czy innych więzień, do których nas rozesłano, kończąc w ten sposób życie legjonów, to, które wspominam, jako życie wojenne. Są to lata, gdy sprawa Polski ciągle się wysuwa i staje się rzeczą rachunków, liczenia i kombinacji. Spotykamy wtedy świat agenturowy, przeciwko nam idący całą siłą, całą parą, który szedł drogą zupełnie jednakową i jednolitą, gdyż interesy zaborców w stosunku do Polski były jednakowe. Jeśli trzeba, aby było coś z Polski, to niech będzie jaknajmniej, jaknajmniej poważne.

Proszę panów, idą znowu lata 1917 i cały 1918, każdy z Was żywo pamięta, jak sprawa Polski szła już w podskokach. Zaczyna być okres czasu, gdy za Polskę musowo leją krew i inni, każde z państw walczących. Polski wzrasta jako pewnik — jako coś, co przyjść musi.

Gdy, proszę państwa, w roku 1918, po przyjeździe z Magdeburga stanąłem do pracy państwowo-twórczej i w tym samym mundurze, w którym dzisiaj prze-

mawiam, reprezentowałem Polskę i for mowałem wojsko już polskie, miałem wgląd w sprawy świata nieco głębszy, niż poprzednio i mogę pańów zapewnić, że agentura państw, które się o polską skórę targowały i które się układały według własnej woli, miały większe znaczenie, silniejsze i pewniejsze, niż wszystko, co agenturami nie było. Gdy przyszły historyk zajrzy w dossier każdego z agentów płaconych, w których się określa cenę tego agenta to tam znajdziecie nazwiska wielu bardzo waszych znajomych, gdy więc legjoniści zostali usunięci jako czynnik za pomocą brutalnego zwycięstwa, cała praca polska i cała sprawa polska trafiła do rąk

agentur złożonych z polaków

którzy pracowali na rzecz państw różnych, nieraz na rzecz kilku państw, gdyż to w końcu wojny zaczęło być zupełnie w modzie.

Ten dzięk chaos, w który wpadłem po powrocie z Magdeburga, dzięk chaos sądów, zdań i myśli, dzięk chaos ugrupowań rozbieżności, które były tak wielkie, tak olbrzymie, że ja sobie zaliczam jako jeden z cudów talentu, że mogłem z tego chaosu wyprowadzić państwo na jakąś ścieżkę, gdyż wydawało się to poprostu niemożliwością. My teraz

skarżymy się na ilość stronnictw

a wówczas czterech, czy pięciu ludzi w knajpcie tworzyło nowe stronnictwo, odszczupające naturalnie od czci i wiary wszystkie stronnictwa pozostałe. I gdyby nie moja mocna głowa, tobym zważował od wysłuchiwania dziennie takich 50 ludzi. Całe moje przemyslenie, które z tamtych czasów wyniosłem było inne, jak olbrzymie trudności doprowadzenia jakiejś narady z polakami do końca.

Myslałem, że wraz z odrodzeniem Polski i materjalnie i duchowo, że Polska odradzać się zacznie, wyzywać się zacznie od tchórzostwa i wyzwalać się zacznie od pracy agenturowej. Nie poprawiliśmy się pod względem siły agentur obcych, idących krok w krok za naszym państwem. Mogę zapewnić, że system moich kalkulacji zawsze rozbija się nie o co innego jak o siłę agentur obcych dla szkoderzenia Polsce, aby nie była zbyt silna.

Polskę być może czekają i ciężkie przeżycia i podczas kryzysów — powtarzam, strzeżcie się agentów. Idźcie swą drogą, służąc jedynie Polsce, miłując tylko Polskę i nienawidząc tych, co służą obcym.

(Przebieg uroczystości na str. 2-aj)

Uroczystości legionowe w Kaliszu

Żywiołowe manifestacje na cześć marszałka Piłsudskiego.

W Szczypiornie odsłonięty został pamiątkowy obelisk

Telefonem od specjalnego wysłannika (P) „Republiki“.

Wczorajszy zjazd legionistów w Kaliszu przeistoczył się w wielką manifestację ludności na cześć marszałka Piłsudskiego oraz tych wszystkich, którzy razem z nim w 1914 roku wyruszyli z Krakowa.

Niezliczone tłumy, zebrane od samego rana na ulicach miasta, wznosiły bezustannie okrzyki na cześć bohaterów-legionistów.

Szczypiorno, — które dziś nazwać można polską Mekką, stało się miejscem pielgrzymek tysięcznych rzesz z całej Polski.

Na uroczystość odsłonięcia pomnika w Szczypiornie przybyła niestety tylko p. marszałkowa Piłsudska wraz z córeczkami Wandzią i Jagusią, gdyż marszałek Piłsudski zastał w ostatniej chwili i musiał wypoczywać, aż do południa.

W chwili, gdy do Szczypiorna przybyła p. marszałkowa Piłsudska rozległy się okrzyki: „Niech żyje Wandzia i Jagusia!“

Również minister Składkowski był witany owacyjnie.

Kalisz, 7 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Od wczesnego rana miasto przybrało odświętny wygląd. Domy wszystkie udekorowane flagami, a na ulicach, przez które miał przejeżdżać marszałek Piłsudski oraz na drodze prowadzącej do Szczypiorna wystawiono bramy triumfalne.

Marszałek Piłsudski wraz z małżonką i dziećmi przybył do Kalisza w dniu wczorajszym. Ponadto na zjazd przybyli ministrowie: spraw wewnętrznych

Składkowski, rolnictwa Niezabykowski, reform rolnych Staniewicz, poczt i telegrafów Miedziński, pracy i opieki społecznej Jurkiewicz, sprawiedliwości Myszczewski, wyznań religijnych i ośw. publ. Dobrucki, kilku wojewodów i wielu posłów, szereg generałów armii czynnej, jak i emerytowanych. Ogółem przybyło na zjazd około 4 tysięcy osób.

Na zjazd nadesłano szereg depesz, m. in. i od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, ministra przemysłu i handlu, również depeszę powitalną nadesłał kongres esperantystów

Na miejscu, gdzie mieścił się obóz koncentracyjny, w którym więzieni byli w r. 1917 legioniści wzniesiono pomnik w kształcie obeliska z napisem: „Żołnierzom Legionów Polskich 1914—1927“, powyżej zaś tego napisu umieszczono płaskorzeźbę wyobrażającą marszałka Piłsudskiego, z wrytymi pod nią słowami „Honor i Ojczyzna“. Przed pomnikiem odprawiono mszę świętą, poczem nastąpiło odsłonięcie pomnika.

Następnie uczestnicy zjazdu udali się na obiad, urządzony na dziedzińcu kościelny 29 p. S. K. O godzinie 5-ej odbyło się otwarcie stadionu sportowego. W międzyczasie obradowało plenum zjazdu legionistów.

O godz. 7 w świetlicy 29 p. S. K. marszałek Piłsudski wygłosił odczyt. Z chwilą ukazania się marszałka na sali zerwała się burza oklasków i okrzyki „Niech żyje!“ Taką samą żywiołową owację zgłotowano marszałkowi po odczytaniu.

O godz. 9-ej w sali ratusza wydany został na cześć marszałka raut przez miasto, który przeciągnął się w miłym nastroju do północy.

Wynik marszu Łódź — Szczypiorno.

Kalisz, 7 sierpnia. (Od specjalnego wysłannika „Republiki“)

Marsz drużyn strzeleckich i wojskowych Łódź—Szczypiorno, zorganizowany przez komendę Strzelca Łódzkiego z okazji zjazdu legionistów w Kaliszu był pierwszorzędną imprezą sportową i wykazał sprawność młodzieży, która w związkach przysposobienia wojskowego zaprawia się do ciężkiej służby żołnierskiej.

Trzeci etap marszu — Błaszki—Szczypiorno, wynoszący 36 kilometrów przebiegała drużyna 18 pułku piechoty w ciągu 4 godzin 21 minut i 50 sekund, zdobywając pierwsze miejsce.

Drugie miejsce zajęła drużyna 31 pułku piechoty w Łodzi, przebywając ten etap w ciągu 4 godzin 24 minut i 45 sekund.

Trzecie miejsce zajęła drużyna strzel-

ca z Pabjanic, przebywając trasę Błaszki—Szczypiorno w ciągu 4 godzin 31 minut i 50 sekund.

W Szczypiornie zawodnicy witani byli owacyjnie przez zgromadzone tłumy i wycieczkę piłsudczyków w Ameryce.

Nagrody rozdawał zwycięzcom dyrektor głównego urzędu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego pułk. Ulrich.

Podkreślić należy sprawną organizację zawodów, którym kierował cały czas osobiście komendant Strzelca Łódzkiego p. Piątkowski.

Marsz szlakiem Kadrówki

Jędrzejów, 7 sierpnia.

O godz. 9-ej z minutami zaczęły przybywać tu drużyny zawodników w marszu „Szlakiem kadrówki“.

Pierwsza przybyła drużyna 1 p. p., przebywając etap Miechów—Jędrzejów (40 km.) w ciągu 5 godzin 5 minut i 50 sekund. Drugie miejsce zajęła drużyna 42 p. p. w 5 godz. 9 min. 30 sek.

W wyniku ogólnym marszu Kraków—Miechów—Jędrzejów 1 miejsce zajęła drużyna 42 p. p. w czasie 10 godzin 36 min. 20 sek., bijąc ten samem zeszłorocznym rekord 27 p. p. o 1 godzinę 25 min. i 40 sek. Drugie miejsce zajął 5 p. p. leg. — 10 godz. 45 min. 45 sek.

Dotychczas odpadło ogółem 16 drużyn.

Poszukuje

pokoju bez mebli

na Piotrkowskiej w centrum.

Oferty sub „No 100“ do adm Reoublik.

Dr. J. BETTER

ordynuje jak w latach ubiegłych w Krynicy willa „Krakus“

Turyści — Ł. K. S. 4:2 (1:0).

Mecz ten „gwoździem“ łódzkiego sezonu piłkarskiego

Dzień wczorajszy słusznie derbami piłkarskimi nazwany, zgromadził w parku sportowym Ł. K. S. przeszło 3000 widzów.

Zawody, które się odbyły między Turyściami i Ł. K. S. o mistrzostwo Polski, były najwyższe w tym sezonie. Turyści pokazali dawno nie widzianą ambicję i kolosalny start do piłki, to też słusznie zawody te wygrali w tym stosunku.

Ł. K. S. zawiódł szczególnie w linii ataku i pomocy. Gracze jego, wykazywali jedynie ambicję i nic poza tem. Zatajanie się Ł. K. S. tłumaczyć należy brakiem kilku najlepszych jednostek w Łodzi oraz brakiem Durki na prawem skrzy-

dle, który z niewiadomych powodów udziału w grze nie wziął, mimo, iż znajdował się na boisku.

Przebieg gry bardzo interesujący, szczególnie w drugiej połowie. Bramki uzyskali dla Turystów: Michalski, Błaszczński 2 i Walter. Dla Ł. K. S., Radomski z karnego i Cyll, grający w drugiej połowie od 20 minuty w ataku.

Sędziował bardzo dobrze p. Rosenfeld z Bielska.

Przedmecz między Hasmonką a Polacyjnym K. S. o mistrzostwo Ligi II-ej, przyniósł zwycięstwo Hasmonce w stosunku 3:1 (1:1).

Zawody o mistrzostwo pierwszej ligi.

Ł. K. S. II — P. T. C. 2:1 (2:0).

Rozegrane tu w dniu wczorajszym zawody o mistrzostwo ligi I-ej między Ł. K. S. a P. T. C. I zakończyły się niezasłużonym zwycięstwem Ł. K. S. II w stosunku 2:1 (2:0). O ile w drugiej połowie gospodarze opanowali całkowicie pole gry i przeszli we wszystkich liniach Ł. K. S. Bramki uzyskali: dla Ł. K. S. Siedz II i jedna samobójcza, dla P. T. C. lewy łącznik. Sędziował nieźle p. Fiedler z Łodzi.

Ł. T. S. G. — Turyści 4:0 (3:0).

Rozegrane w dniu wczorajszym przed południem zawody na boisku przy ulicy Wodnej między Ł. T. S. G. a Turystami

II, przyniosły zasłużone zwycięstwo białoczarnym w stosunku 4:0 (3:0). Ł. T. S. G. całkowicie zrehabilitował się za poniesioną w I-ej rundzie porażkę w stosunku 3:2.

G. M. S. — Siła 3:2.

Grono z ledwością wygrało zawody z Siłą, która pomalą pod koniec rundy przychodzi do swej dawnej formy.

SOKÓŁ (Zgierz) — HAKOAH 5:2 (3:0).

Sokół zgierski zupełnie zasłużenie po bił tutejszy Hakoah, który obecnie nie przedstawia groźnego zespołu.

Sensacje sportowe w kraju.

Dzień wczorajszy obfitował w niespodzianki.

Warszawa: Zawody między katowicką drużyną piłkarską I. F. C. a Warszawianką, zakończyły się nikłym zwycięstwem katowiczanki w stosunku 2:1 (1:1). Gra z przewagą I. F. C. Od większej porażki obronił warszawian bramarz Domański. Sędziował p. Biro z Łodzi dobrze. Bramki uzyskali Gerlitz i Geisler, dla Warszawianki Korngel.

Poznań: Odbył się tu mecz o mistrzostwo Polski drużyn piłkarskich Legji (Warszawa) i Warta (Poznań) zakończony walnym zwycięstwem poznańczyków w stosunku 8:1 (3:1). Drużyna poznańska wykazała znaczną poprawę formy i całkowicie opanowała pole gry.

Kraków: Zawody miejscowe między Wisłą a Jutrzenką zakończyły się zwycię-

stwem w stosunku 7:1 (2:0). Wisła prowadzi nadal z całym zapalem. Bramki uzyskali Rejman I-szy 3, Rejman III 2, dla Jutrzenki Grinberd i Krumogoltz Sędzia p. Niedźwirski ze Lwowa.

Katowice: Zawody między Ruchem a Warszawską Polonią o mistrzostwo Polski zakończyły się zasłużonym zwycięstwem Ruchu w stosunku 6:2 (4:0).

Bramki uzyskali dla Ruchu: Katzy 4 i Sobota 2, dla Polonii Tupalski z karnego i wolnego. Sędziował p. Piotrowski dobrze.

Lwów: Pogoń - Czarni 3:0 (1:0). Bramki strzelili Bacz 2 i Garbień 1.

Zawody Hasmonka—T. K. S. w Toruniu nie odbyły się. Hasmonka nie przybyła.

Mistrz świata na torze helenowskim.

W imieniu miasta powitał go wiceprezes rady miejskiej dyr. Wołczyński.

Sensacyjny przebieg wczorajszych biegów.

Wczorajsze międzynarodowe wyścigi kolarskie na torze helenowskim przeszły pod znakiem sensacji. Blisko 5 tysięcy widzów z zapartym oddechem śledziło przebieg wczorajszych biegów. Kolarze zagraniczni dopisali.

Ogólną sensację budził start mistrza świata na rok 1927, Niemca Mathiasa Engla. Znalazł on pogromcę w mistrzu Włoch Albercie de Bunne. Bohaterem dnia był mistrz Niemiec, Piotr Steffes, który też wygrał najciekawszy wyścig dnia t. zw. „rewanż dla uczestników mistrzostwa świata“.

Kolarze polscy zupełnie zawiedli.

Wczorajsze wyścigi rozpoczęły się od uroczystości powitania mistrza świata przez przedstawiciela miasta, wiceprezesa rady miejskiej dyr. Józefa Wołczyńskiego.

Wyniki techniczne przedstawiają się następująco:

Międzynarodowy Handicap wygrał zupełnie łatwo mistrz Engel.

Bieg olimpijski wygrała drużyna zagraniczna w składzie: Boiocchi, Steffes, de Bunne i Abeggelen, zwyciężając drużynę polską: Szymczyk, Szmiedt, Brauner i Zybent.

Bieg zagranicznych gości wygrał brauwrowo mistrz Engel.

Bieg o nagrodę komisji sportowej wy-

grał Boiocchi przed Szmiedtem i Zybentem.

Najciekawszą konkurencją dnia był rewanż dla uczestników mistrzostw świata.

Serja I. Bieg wygrywa Steffes przed Boiocchim, Szmiedtem i Szymczykiem.

Serja II. Sensacyjny zwycięstwo de Bunne nad Englem, Abeggelenem i Zybentem.

Bieg kwalifikacyjny przynosi zwycięstwo Abeggelenowi nad Szymczykiem, Zybentem i Szmiedtem.

Cwierać-finał I wygrywa Steffes nad de Bunne i Szymczykiem.

Cwierać-finał II wygrywa Engel nad Boiocchim i Abeggelenem.

Półfinał I przynosi dalsze zwycięstwo Steffesowi nad Abeggelenem.

Półfinał II przynosi drugą klęskę Engla do de Bunne.

Finał wygrywa Steffes przed de Bunne. Trzecie miejsce zajął Engel, czwarte Abeggelen.

**

W dniu jutrzejszym drugi dzień sensacyjnych wyścigów kolarskich z udziałem wszystkich wymienionych wyżej kolarzy. W programie między innymi mecze: Engel — de Bunne, Szmiedt — Boiocchi i 3 godzinny bieg parami na wzór amerykańskich wyścigów sześciodniowych.

REPUBLIKA

W WARSZAWIE

do nabycia w głównym kiosku hali dworca pociągów odcho-

KRYNICY

w księgarni w domu zdrojowym

ZAKOPANEM SZCZAWNICY

w księgarniach „Ruchu“

ZOPPOTACH

w księgarni N. GHERMAN Seestr. 39.

DENTOSAN

Najlepsza pasta do zębów

SIERPIEŃ

8

Poniedziałek

Dziś: Cytajka
Jutro: Romana M.

Wschód słońca 4,07
Zachód o g. 19,17
Wschód ks. g. 14.—
Zachód o g. 1,21
Długość dnia: 15,37
Ubyło dnia: 1,33

Budowę wielkiego kanału dla transportu węgla i manufaktury

proponuje jedno z konsorcjów zagranicznych.

W swoim czasie bawił w Łodzi inż. Rafał Mieżyński reprezentujący tow. budowy dróg wodnych, który podjął akcję w celu uzyskania wydatnych kapitałów na sfinansowanie budowy szeregu kanałów dla ładunków transportowych pomiędzy zachodnią Europą i Wschodem.

Obecnie, w związku z temi projektami poważnie zainteresowanie przemysłu wywołał projekt sfinansowania przez konsorcjum zagraniczne budowy tych kanałów, z których jeden posiadałby szczególnie doniosłe znaczenie dla Łodzi.

Chodziłoby tu o kanał węglowy, którego znaczna część przechodziłaby przez teren województwa łódzkiego, a mianowicie od Częstochowy do Koła i od Koła do granicy województwa poznańskiego.

Budowa tego kanału posiadałaby dla Łodzi doniosłe znaczenie z uwagi na znacznie ułatwiony i bardzo tani transport węgla i surowców z jednej strony, z drugiej zaś — transport gotowych towarów włókienniczych. (E)

Goście amerykańscy przybywają dziś do Łodzi.

Dziś rano przybywają do Łodzi dwie wycieczki polaków z Ameryki. Pierwsza z nich, składająca się z 40 uczestników wycieczki komitetów im. J. Piłsudskiego przybywa o godz. 7 rano i zabawi w Łodzi przez 5 godzin, podczas których nastąpi zwiedzenie Widzewskiej Manufaktury oraz szeregu instytucji miejskich i użyteczności publicznej.

O godz. 11 przybywa do Łodzi wycieczka weteranów armii polskiej w Ameryce, złożona z 200 osób. Pobyt tej wycieczki potrwa przez cały dzień, a program pobytu obejmuje zwiedzenie prac kanalizacyjnych, wielkich fabryk przemysłu włókienniczego oraz szeregu przyjeżdżających do Łodzi.

Wycieczka ta, powitana zostanie przez przedstawicieli obywatelskiego komitetu przyjęcia, który też zajął się ułożeniem dokładnego programu i zorganizowaniem tych przyjęć. (E)

Będziemy budować!

W najbliższym czasie rząd przystąpi do udzielania pożyczek.

Zarząd tow. „Lokator” niejednokrotnie podejmował na terenie rządu energiczną akcję w sprawie jaknajrychlejszego wydania przepisów, które umożliwiłyby realizację na szerszą miarę określonego planu rozbudowy Łodzi.

Cały szereg odbytych w tej sprawie przez przedstawicieli tow. „Lokator” konferencji z min. skarbu, min. sprawiedliwości oraz wicepremjerem Bartlem doprowadził wreszcie do konkretnych wyników.

W najbliższym bowiem czasie będą aktualne przepisy, na które wyczekują inicjatorzy akcji budowlanej w Łodzi. W celu realizacji planów budowlanych utworzony zostanie państwowy fundusz budowlany oraz państwowy fundusz rozbudowy miasta.

Zadaniem pierwszym będzie udzielanie pożyczek budowlanych na krótkie

Wielki pożar fabryki w śródmieściu. Splonęła fabryka pończoch przy ul. Składowej 23.

Pożar powstał najprawdopodobniej od papierosa — straty sięgają 100 tysięcy złotych.

W dniu wczorajszym w godzinach po południowych wybuchł groźny pożar w fabryce pończoch przy ulicy Składowej nr. 23, należącej do Kalmana Rubinsteina.

Fabryka ta zajmowała 3 piętro oficyny wspomnianego domu, którego właścicielem jest Lejb Altman.

Do godziny 2 po południu w sobotę fabryka była czynna, poczem pozostała pod dozorem stróża, który pilnował jej do godziny 2 po południu dnia wczorajszego.

W chwili gdy obchodził on, do fabryki przybyła żona Rubinsteina z synem,

którzy zabawili w fabryce do godziny 3 poczem wyszli zamykając żelazne drzwi na kłódki.

O godzinie 3 min. 45 robotnik Kamiński znajdujący się na placu przy ulicy Węglowej 10, przylegającym do tyłu posesji fabrycznej dostrzegł

kleby dymu, wydobywającego się z okien fabryki Rubinsteina.

Kamiński zaalarmował lokatorów domu, wśród których

powstała nieopisana panika.

Właściciel domu Altman zaalarmował straż ogniową. Z rekordową wprost szybkością, bo zaledwie w 5 minut po a-

larmie przybył na miejsce drugi oddział straży ogniowej, poczem kolejno przybyły oddziały 3, 1, 5, 10 i 4.

Na miejsce przybyli również naczelnik wydziału śledczego nadkomisarz Weyer z kilkoma wywiadowcami, oddział 20 posterunkowych VIII komisariatu pod dowództwem komisarza Jabsa oraz 10 policjantów konnych.

Policja piesza i konna zajęła się utrzymaniem porządku, zamykając ulicę dla ruchu pieszego i kołowego.

Akcja ratownicza, którą kierował kornament dr. Grohman była ogromnie

utrudniona ze względu na brak wody, którą musiano sprowadzać z dworca Łódź - Fabryczna, oraz trudny dojazd do miejsca pożaru.

Wozy strażackie zajechać musiały w obszernie podwórze domu przy ulicy Składowej nr. 21, skąd skierowano strugi wody na płonąca fabrykę.

Czynna też była sikawka parowa. Usołowania strażaków szły w kierunku niedopuszczenia ognia do 2 piętra budynku, zajętego przez lokale mieszkalne, te też ogień wyparty ku górze,

przerzucił się na 4 piętro, gdzie mieściła się fabryczka drewnianych szafek do zegarów, należąca do właściciela domu Lejba Altmana.

W chwili wybuchu pożaru znajdowały się w niej 3 wagony drzewa, które strażacy zaczęli wyrzucać przez okno na podwórze. Pomimo energicznej akcji straży ogniowej, trwającej do godziny 7 wieczorem,

3 i 4 piętra splonęły prawie doszczętnie, jednakże podłoga dzieląca je nie zawaliła się. Mieszkania mieszczące się na 2 piętrze absolutnie nie ucierpiały.

Straty spowodowane pożarem sięgają 100.000 złotych.

Pastwą ognia padło całe urządzenie fabryki Rubinsteina, składające się z 7 nowych maszyn ogólnej wartości 2.800 dolarów, 14 maszyn pończoszniczych oraz 5.000 tuzinów gotowych pończoch wraz z ogromną ilością materiału surowego.

Fabryka Rubinsteina asekurowana była tylko na 3.000 dolarów,

Lejb Altman oblicza straty swoje na 17.000 złotych.

Jak ustaliło dochodzenie policyjne — pożar wynikł prawdopodobnie wskutek nieostrożnego porzucenia niezgaszonego niedopałka papierosa przez syna Rubinsteina, który wraz z matką przybył do fabryki w celu sprawdzenia czy wszystko jest w porządku, sam Rubinstein bowiem bawi w sprawach handlowych we Włocławku. (R).

Zwyżka cen żyta spowodowana jest żniwami i brakiem dowozu.

Sprzyjająca żniwom pogoda zatrzymuje rolników w polu, nie pozostawiając im czasu na młócenie żyta.

Z tego względu ostatnio zmniejszył się dowóz żyta na rynek łódzki, a ceny które przed żniwami uległy niższości, powróciły obecnie do poprzednich norm.

Zwyżka ta jest jednak tylko zjawiskiem przejściowym i ustąpi już w końcu b. m. (F)

Dnia 5 b. m. o godz. 7-ej wieczorem po długich i ciężkich cierpieniach usnął w Bogu nasz najukochańszy syn i brat

ś. † p.

Alfred Pech

przeżywszy lat 28.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w poniedziałek, dnia 8 b. m. o godz. 5-ej po poł. na stary cmentarz katolicki, o czym zawiadamia wszystkich krewnych przyjaciół i znajomych w smutku pograżona

Rodzina.

W bieliźnie wyskoczył przez okno do oczekującej go taksówki. Dezerter, który jest akrobatą i mistrzem charakteryzacji.

Przed niedawnym czasem z oddziału chorób wewnętrznych okręgowego szpitala wojskowego przy ul. Zeromskiego 113, zbiegł chory szeregowiec 28 pułku strzelców kaniowskich w Łodzi 21-letni Lejb Rogoziński stały mieszkaniec Zduńskiej Woli.

Ucieczką dokonał w nocy, wyskakując przez okno w jednej tylko bieliźnie szpitalnej.

Przez płot przedostał się na pustą w porze nocnej ulicę Anny, gdzie w zamkniętej taksówce oczekiwali go koledzy.

Ucieczkę Rogozińskiego spostrzeżono dopiero rano.

Przeszukano całą posiadłość szpitalną, oczywiście bez skutku.

Wówczas powiadomiono IV dywizjon żandarmerji, który wszczął energiczne poszukiwania za zbiegiem.

Skierowano je przedewszystkiem do Zduńskiej Woli, gdzie zamieszkiwali rodzice Rogozińskiego. Tu jednak nie znaleziono go, rodzice zaś oświadczyli, że nie mają pojęcia o miejscu pobytu syna. Wobec tego, zaczęto poszukiwać dezertera na terenie Łodzi.

Żandarmerja wszczęła dochodzenie w celu stwierdzenia, czy Rogoziński ma w Łodzi krewnych. I oto stwierdzono wkrótce, że ukrywa się on w mieszkaniu swego wujka, niejakiego Samuela Blumberga, właściciela magazynu konfekcji męskiej przy ulicy Nowomiejskiej.

W sobotę wieczorem dwaj żandarmi wkroczyli do mieszkania Blumberga, mieszczącego się na 1 piętrze. W pokoju jadalnym zastali sześć osób siedzących przy stole, zajętych ożywioną rozmową.

Nagle stała się rzecz zdumiewająca. Jeden z rozmawiających, starszy o czcigodnym wyglądzie jegomość zerwawszy się nagle z niezwykłą zwinnością, pobiegł ku oknu,

zamierzając wyskoczyć na ulicę.

Udaremnili jednakże zamiar ten żandarmi. W ostatniej prawie chwili schwyli wyskakującego za nogę i wciągnęli do pokoju.

Nastąpiła chwila rozpaczliwego szamotania się, podczas której

odkleiła się nagle część siwej brody od prawego policzka „starszego pana”.

Jeden z żandarmów oderwał mu od twarzy sztuczną brodę i wówczas okazało się, oczom żandarmów młodociane oblicze przerażonego Rogozińskiego.

Dezertera sprowadzono do IV dywizjonu żandarmerji przy ul. Przędzalnianej. Wstępne dochodzenie wykazało, że Rogoziński ukrywał się u Blumberga i zameldowany był za fałszywym nazwiskiem Szmula Bernheima.

Po ukończeniu dochodzenia przesłano Rogozińskiego do wojskowego więzienia śledczego przy ul. Kraszewskiego na Choinach. (R)

terminy, przyczem 20 proc. uzyskanej podatku od lokalu sumy przeznaczone będzie na odbudowę tych miast, które najbardziej ucierpiały wskutek działań wojennych lub te, które znacznie zwiększyły swą ludność.

Nad całą akcją budowlaną czuwać będzie magistrat i rząd, przyczem magistrat będzie mógł objąć w czasowy zarząd wytwórnie materiałów budowlanych.

Pożyczki udzielane będą na budowę domów dla magistratu w 90 proc., dla spółdzielni w 80 i dla osób prywatnych w 75 procent.

W pierwszym rzędzie popierana będzie budowa mniejszych mieszkań: jedno, dwa i trzy-pokojowych mieszkań. Doniosłą innowacją jest również wprowadzenie całego szeregu ulg podatkowych dla nowowbudowanych domów. (F)

CASINO

Dziś i dni następnych! Wielki dwugodzinny program! Filmy sezonu 1927-1928.

VALENCIA

(Miłość hiszpanki)
Wielki dramat z życia hiszpańskiego.

W roli głównej słynna i piękna
MAE MURRAY

Reżyser:
Dymitr Buchowiecki

słynny z obrazu „Białe Noce“

JEDNA KOBIECIA i ONI DWAJ

Porywający film, kreślący z pełnym realizmem mekę pięknej kobiety prześladowanej przez szantażystów.

W roli głównej
Hrabina Agn. Esterhazy

Początek przedstawień o godz. 6-ej wiecz

SPLENDID

NARUTOWICZA 20. NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych!
Podwójny szlagierowy program!

MAZ WŁASNEJ ZONY

niesłychanie interesujący dramat w 10 aktach, ukazujący niebezpieczeństwa grożące pięknej kobiecie, która pragnęłaby uczciwie przejść przez życie...

Wspaniała obsada: dawno niewidziana na ekranie

LUCY DORAINÉ

słynny

R. KLEIN-ROGGE

i t. zw. „szwedzki Valentino“ — przeiżył

NILS ASTHER,

bożyszczko kobiet całego świata.

TAJEMNICA WIELKOMIEJSKIEGO PAŁACU

Porywająca sztuka w 10 aktach według słynnej powieści Artura Landsbergera p. t. „Villa im Tiergarten“

Role kobiece spoczywają w rękach tak wybitnych artystek jak: **głośnia tancerka rosyjska**

Elsa Krüger, Aud Egede Nissen

Role męskie odtwarzają:

Joe Marco, Charles Willy Kayser i inni.

Orkiestra symf. pod dyr. A. Czudnowskiego.

Sala mechanicznie wentylowana.

Początek seansów o godz. 6-ej wieczór.

Dr. med. BRAUN

Południowa № 23
tel. 40-26

powrócił.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem, (Lampa kwarcowa). Przyjmuje

od 9 do 11 rano
i od 5—8 w.

Doktor

W. Jagunowski

Choroby skórne weneryczne. moczościowe.

Gdańska 42.

Przyjmuje:
od 9 do 10 $\frac{1}{2}$ r. od
1—2.45 pp. i od 8-9
wiecz.

powrócił.

Lekarz - dentysta

F. Horowicz

przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294. codziennie od godz. 2—7 wiecz.

POKÓJ

frontowy

umeblowany, 2 okna, do wynajęcia.

Piotrkowska 87,

m. 8. Oberżecz m. 9—5.

Lezioni d'Italiano

(conversazione, grammatica, letteratura) insegna signorina laureata in lettere

Tel. 39-85 dalle 9—1 e dalle 5—8

Majster przedzalni zgrzebnej

młody inteligentny i energiczny z dobremi referencjami na gremple i selfaktory, pragnie zmienić posadę na większą, — obojętne sztreichgarn lub wigonja. Oferty pod „Kierownik“.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty-styczny przy Górnym Rynku,

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, kału, krwi, płwocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote. Wizyty na mieście Zabiegi i operacje od umowy. Kapiele świetlne. Naświetlania lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty.

W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

FACHOWIEC

do dobrze prosperującego interesu poszukuje spółnika z 8-miu tysiącami zł. Oferty pod „8 tys.“

English Conversation English Lady wanted

for the purpose of english conversation instead of french or german. Poszukuję rodowitej Angielki (ewent. przed dłuższy czas zamiesz. w Anglii) celem zamiany konwersacji angielskiej na francuską i niemiecką, ewentualnie zapłace. Write to: Jacques Gutner, Stenkiewicz 34 m. 4.

Pensjonat

Z. WÓJCICKIEJ W PODDEBIU. Miejscowość sucha i łesista. Pokoje obszorne i słoneczne. Kuchnia wyborna. Dla dzieci troskliwa opieka. Specjalny goniec na stacji Poddebje wskazuje drogę.

LAUREATKA

moskiewskiego konserwatorium

wznowiła lekcje gry fortepianowej

Przyjmuje od 10-12 i od 2-5

Wschodnia 72, m. 19

Nauka wychowanie

Uczelnia znanego profesora udziela początkującym lekcji gry fortepianowej. Oferty sub- „Gruntownie“ 8M

Kurs Filet ręczny

do go wyuczam za 10 zł. oraz Toledo aplikację wyuczam również hafty arty- styczne maszynowe białe kolorowe Fi- tacji w Warszawie. Malowania i liwe- rowanie na tiulu i na szkło. Kaufma- nowa, Piotrkowska 18 i podwórko i wej- sy i piętro prawa strona 10d

Posady

Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursa fachowe korespon- dencyjne prof. Se- kulowicza, Warsza- wa Żółw 14 42. Kursu wyuczają li- stownie: buchalteru rachunkowości kupieckiej, korespon- dencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kali- grafji, pisania na maszynach. Po u- kończeniu świadec- two. Ządajcie pros- pektów. 30p

Zgubione dokumenty

Szejna Lewin za- gubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. 8d

Poszukuję

nauczyciela w celu pobiera- nia lekcji tennis. Oferty złożyć do adm pod „L.H.“

Rozmaite

Dywany reperuje Tkałnia sztucz- na Piotrkowska 92 (SD)

Waga! za 5 zł. na tydzień każ- dy może dostać ma- terace otomany, le- żanki, tapczany, i krzesła, u Tapicera P. Wajsa. Sienkie- wicza 18. Proszę się przekonać, 8d

Lokale

Obuwie trwałe, zgrabne, tanio na raty, „Kredyt“ Nawrot 15. I p. X

Mieszkanie w Ło- dzi ładne sło- neczne, do upoko- pi aplikację wyuczam również hafty arty- styczne maszynowe białe kolorowe Fi- tacji w Warszawie. Malowania i liwe- rowanie na tiulu i na szkło. Kaufma- nowa, Piotrkowska 18 i podwórko i wej- sy i piętro prawa strona 10d

Poszukiuję

nauczyciela w celu pobiera- nia lekcji tennis. Oferty złożyć do adm pod „L.H.“

Prenumerata ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi „Ilustrowana Republika“ zł. 4.50, za odnośnienie do domu 40 gr.; z prze- syłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicą zł. 7.20. „Express“ i „Republika“ wraz z odnośzeniem 8 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz millimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKŚCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalty. NEKROLOGI I NADESLANE 30 gr. za wiersz mil. na str. 4 szp.). Zaręcz. i zaślub. po: ekście 10 zł. Zamiesz. o 50 pr. Zagr. o 100) de- drożej. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o dpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.